ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ

<<ՀՀԿԳՄՍՆ ՄԱՐՏՈՒՆՈՒՏ. ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻ

ԱՆՎԱՆ ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ>> ՊՈԱԿ

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Թեմա՝ Սովորողների իրավունքների ու ազատությունների՝ պատվի ու արժանապատվության պաշտպանությունը առարկայի դասավանդման ընթացքում

Անցկացման վայրը՝ Մարտունի

Աշխատանքի ղեկավար՝ Հասմիկ Բեյբության

Ուսուցիչ՝ Տոնեյան Լուսինե
Դպրոց՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Զոլաքարի թիվ 2 միջնակարգ դպրոց

Մարտունի 2022

Բովանդակություն

1.Ներածություն 3

2. Գրականակնարկ 5

3. Փորձարարականհետազոտություն 7

3.1-Խմբինկարագիրը 8

3.2-Փորձարարականդասեր 8

3.2.1-Փորձարարականդաս-1 8

3.2.2-Փորձարարականդաս-2 9

4. Եզրակացություն 10

5. Օգտագործածգրականությանցանկ 11

6. Հավելված 12

Դասապլան-1 12

Դասապլան-2 16

1.Ներածություն

Դասավանդմանմեջբազմազանտեսակետներօգտագործելու, առավելնդրանքվերլուծելուհամարհնարավորություններտրամադրելուհամարաշակերտներինանհրաժեշտէժամանակ: Ազգայինպատմությանդասավանդմանմեջիրականբազմակարծությունապահովելըդժվարինխնդիրէայնպարագայում, երբուսուցիչըպետքէհամեմատաբարկարճժամանակիընթացքումներկայացնիբազմաթիվթեմաներ: Բազմատեսանկյունմոտեցմանհամարանհրաժեշտէպատմությանդասընթացիծրագրինեբռում որոշակի ճկունությանաստիճան: Ուսուցիչըպետքէհարգիիրսովորողներիմտքի, խղճինդավանանքիազատությունը, պատշաճուշադրությունդարձնինրանցարտահայտածկարծիքներինուհայացքներիննրանցչպարտադրիիրսեփականհայացքները, դասընկերներիներկայությամբչհասցնիանձնականվիրավորանքներկամմատնանշինրաանձնայինբացասականկողմերը:Ուսուցիչըպետքէանաչառլինիիրգնահատականներիմեջ, դրանքպետքէհիմնավորվածլինեննանկողմնակալ:Սովորողներինվաճումներըգնահատելիսուսուցիչըպարտավորէձգտելօբյեկտիվությաննարդարության:Նաչիկարողբարձրացնելկամիջեցնելսովորողներիգնահատականներըսեփականհայեցողությամբ, առաջադիմությունըարհեստականորենբարձրացնելունպատակովնրանցփոխարենուղղել թույլտրված սխալները կամ քողարկել դրանք: Յուրաքանչյուր սովորող ունի իրավունքներ, ազատություններ, պատիվ և արժանապատվություն, որոնք ուսուչիցը պետք է հարգի, հարկ եղած դեպքում նաև պաշտպանի դրանք:Աշակերտըմիշտկարողէիրկարծիքըհայտնելդասին: Այդ կարծիքը պարտադիր չէ, որ համընկնի ուսուցչի կարծիքին, ուսուցիչը չպետք է պարտադրի իր կարծիքը սովորողներին:

Աշակերտը նոր ձևավորվող կամ անցումային տարիքում գտնվող երեխա է.

- Երեխանիրավունքունիզուգարանգնալ՝նախազգուշացնելովուսուցչին:
- Բոլորգնահատականները, որոնքտրվումենայսառարկայից, սովորողըպետքէիմանա:
- Յուրաքանչյուրերեխակարողէուղղելուսուցչին, եթենաիրխոսքումսխալէթույլտվելդասի թեմայի վերաբերյալ:
- Ջանգրինչելուցհետոերեխանկարողէդուրսգալդասարանից:

Ուսուցչի և սովորողի փոխհարաբերությունները պետք է հիմնված լինեն փոխադարձ հարգանքի վրա: Դասարանումառողջմթնոլորտիպահպանումըշատկարևորէ, և սովորողի արժանապատվության ու ազատածության պաշտպանությունը ուսուցչի կողմից, կարող է միայն նպաստել դասարանի առողջ մթնոլորտին և դասապրոցեսի հաջող ընթացքին: Հայոց պատմություն դասավանդող ուսուցչի գերխնդիրն է, ոչ միայն երեխաներին պատմական գիտելիքներ փոխանցելը որսովորողներընյութըոչթեմեխանիկորենանգիրանենևմտապահեն, այլգիտակցաբարյուրացնենևկիրառեն:

Անշուշտ, չափազանցկարևորէնյութիբացատրմանընթացքումկիրառելայնպիսիմեթոդներ,

որսովորողներըամենինչկատարենհասկանալով, ստիպվածլինենմտածել, դատողություններանելևինքնուրույնեզրակացություններիհանգել: Պետքէսովորողներիցպահանջելիրենցբառերովշարադրելայն, ինչսովորելեն, պարզաբանելսեփականօրինակներով:
Որսովորողըգիտակցաբարէտիրապետելգիտելիքին, դրանումկարելիէհամոզվելմիայնայնժամանակ, երբաշակերտըկարողանումէգիտելիքնինքնուրույնօգտագործելնորաշխատանքներում, նորիրադրությունում: Կարևորէբարձրացնելսովորողներիակտիվությունը, դասավանդմանգործընթացումխթանելնրանցմտածողությունը, ստեղծելպրոբլեմայինիրադրություն, որիհարցերիպատասխանները: գտնենինքնուրույն՝որոնողականճանապարհով:
Ուսուցիչըպետքէհանդեսգարոպեսհոգեբան, իրենպատկերացնի՛դաստիարակի, և՛յուրաքանչյուրերեխայիտեղը, չէ՞որմենքգործունենքմտածողուղեղի, շարժվողօրգանիզմիհետ:

2. Գրականակնարկ

Սովորողներիճանաչողականկարողություններիզարգացմանառումովկարևորվումէքնն ադատականմտածողությանզարգացումը՝որպեսժամանակակիցաշխարհումտարաբնույ թիրողություններինկատմամբանձիիմացականևիուզարժեքայինվերաբերմունքիդրսևո րմանկարևորպայմաննմիջոց: Անշուշտ, այսգործընթացումկարևորվումէ «Հայոցպատմություն» ուսումնականառարկայիդասավանդումը, որնօժանդակումէդպրոցականներինպատմականփորձիիմացությանևիմաստավորմանհ իմանվրաճիշտճանապարհովառաջգնալուևնիհասարակականառաջընթացինմասնակցու թյունունենալուն:

Հայոցպատմությանդասավանդումըկարևորվումէազգիհոգեկերտվածքը, նրանկարագիրը պահպանելուտեսակետից: Այսհամատեքստումաշակերտըպետքէընդհանուրգիտելիքներունենասեփականիրավու նքներիմասին, հարգիհասակակիցներիիրավունքները՝անկախսեռից, ռասայից, լեզվից, դավանանքից, սոցիալականծագումից, ազգությունից, գիտակցիբոլորիհավասարությանսկզբունքը:

Հանրակրթականհաստատություններումաշակերտներըպետքէգիտակցենհետևյալարժե քները և ունենան հետևյալ ունակությունները.

•դատողություններանելօրենքի, օրինապահությանմասինևգնահատելդրանցկարևորությունը, դիտարկելազատությանևօրենքինհետևելուհամատեքստումհնարավոր և թույլատրելի գործողությունները:

•համեմատելգոյությունունեցողքաղաքակրթությունները, համառոտքննարկելդրանցհիմքումընկածարժեքայինհամակարգերը, համեմատելմիմյանցհետևառանձնացնելտարբերություններնունմանությունները, կատարելընդհանրացումներևգնահատելդրանք:

•կարողանալտարբերելճանաչողությունըմտածողությունից, աշխարհընկալումը՝իմացությունից, նյութականը՝աննյութականից, դ. ունենալընդհանրականգիտելիքներտիեզերքի, մարդու, պետություններիառաջացմանվերաբերյալգոյությունունեցողվարկածներիմասին, քննարկելբարոյականարժեհամակարգիձևավորումըսեփականմշակույթի և կրոնի համատեքստում:

•պատմականփաստերիևիրադարձություններիբացատրմանմիջոցովսովորողներիմեջզ արգացնելպատմականհիշողությանգաղափարը, որովհետևպատմականհիշողությունունեցողմարդըկարողէարժանահավատորենգիտակ ցելիրբազմաբովանդակհայրենանվերգործողություններըսերունդներիհոգևորժառանգու թյանպահպանմանևհաջորդսերունդներինփոխանցմանժամանակ:

Այսպիսով, «Հայոցպատմություն»

առարկայիուսուցմաննպատակըմիջնակարգուսումնականհաստատությաննավագդպրոցիբարձրդասարաններումորպեսչափորոշչայինպահանջներառումէայնպիսիարժեքների գիտակցվածիմացությունըևկիրառում, որոնցիցենսովորողիկողմիցհայրենասերլինելու, հայրենիքիպաշտպանությանգործինծառայելու, իրժողովրդինյութականևհոգևորարժեքներըպահպանելու, արդարամիտ, լավատեսևպատասխանատուլինելուկամքնուպատրաստակամությունը:

Սովորողների մեջ վերը նշված հատկանիշների առկայությունն ու հայոց պատմությունից ունեցած գիտելիքների մակարդակը ստուգելու համար, ես որոշեցի երկու փորձարարական դաս անցկացնել, միաժամանակ հարգելով սովորողների իրավունքներն ու ազատությունների, որոշեցի այդ դասներն անցկացնել «Մտազրոհ» մեթոդով:Դասի խթանման փուլի մտքերի տարափը կամ մտազրոհը սովորողների աշխատանքի պարզագույն, բայց շատ արդյունավետ մեթոդներից է: Դրա գլխավոր գործառույթը մտքերի գեներեցիան է: Այս մեթոդը մտքերի տարափ են անվանում քանի որ խրախուսվում է հաճախ պարզապես ուսումնասիրվող նյութի հետ այս կամ այն կերպ առնչվող բառեր թվարկելն ու գաղափարներ արտահայտելը: Դասարանի աշակերտների առջև կոնկրետ խնդիր է դրվում նրանցից յուրաքանչյուրը արտահայտում է սեփական տեսակետները առանց որևէ մեկնաբանության կամ գնահատական տալու փորձի: Բոլոր մտքերն ու գաղափաարները գրանցվում են մաքուր թղթի կամ գրատախտակի վրա: Ավելին պատկերավոր բնութագրելու համար երբեմն ասվում է որ «մտքերի տարափ»մեթոդը կիրառելիս արտահայտված բոլոր մտքերն ու գաղափարները ընդունելի են «սխալ» չկա:

Մտազրոհը մեծապես նպաստում էդասի արդյունավետության բարձրացմանը: Մտազրոհըխմբիանդամներիմիջևգաղափարներիստեղծմաննհարստացմանմիջոցներից է:

Մինչդասանյութինանցնելըուսուցիչըորոշակիժամանակումանհատականկամզույգերով կազմելէտալիսիրենցիմացածտեղեկատվությունընորիաղորդվելիք թեմայի վերաբերյալ:

Այնուհետևբոլորմտքերը, գաղափարներըգրիենառնվումգրատախտակին: Ամենմիտք, ինչպիսինէլայնլինի, խրախուսվումէ: Կարևորչէ, համապատասխանումէնյութին, թեոչ, ճիշտէ, թեսխալ: Այսմեթոդիսկզբունքայինառանձնահատկություննայնէ, որբացառվումէառաջադրվածմտքերիվերաբերյալանելորևէքննադատությունկամտալգնահատական:

Յուրաքանչյուրմասնակիցազատևանկաշկանդարտահայտումէիրիմացածը, չիանհանգստանումսխալվելուց, անհավանական, անհեթեթևհակասականգաղափարներարտահայտելումտավախությունչիունենում: Այդպիսիանկաշկանդմթնոլորտիստեղծումընպաստումէստեղծագործականմտածողությանզարգացմանը: Մտքերը, գաղափարներըգրատախտակինգրելուցհետոընթերցումեննորնյութը, ապաամբողջխմբովքննարկումենառաջադրվածգաղափարները,

անհրաժեշտությանդեպքում՝լրացնում, եղածանհամաձայնություններըքննարկում, շտկում:
Այսմեթոդիհիմնականնպատակըաշակերտիուշադրությունըտվյալնյութիվրակենտրոնացնելնէ, նոր գաղափարներ հայտնաբերելն է:

Դրական կողմերը

•Խթանում էստեղծագործական մտածողությունը:
•
Հստակմշակվածկանոններիգոյությունըմտագրոհըդարձնումէարդյունավետնորպեսմեթոդիեշտէլյուրացվումսովորողներիկողմից:
•Միտքը միտք է ծնում:
•Խմբովիկազմվումէգաղափարներ, առաջարկներիավելիլայնցանկ, քանայնկանէրմեկ մարդը:
•Խմբայինաշխատանքներիայստարբերակումփոքրէհավանականությունը, որորևէարդյունավետ միտք կանտեսվի:
•Պարզմեթոդէ,
հեշտէհասկանալևհեշտէկիրառել:Այնչիպահանջումբարդսարքավորումներևներկարատևուսուցում, իսկնրաարդյունքներըկարելիէհեշտությամբգնահատել:

Բացասական կողմերը

•Մասնակիցներիմեծխմբիներգրավվածությանդեպքումոչբոլորըհնարավորությունկունենանիրենցցանկացածմտքերնարտահայտելունմիքանիանգամխոսելու:

•Մտագրոհըգործունէայնդեպքում,
երբխումբնասելիքունիևպատրաստէայններդնելընդհանուրծրագրումկամնպատակիշուրջ:Եթեխումբնասելիքչունի, ապաժամանակըկանցնիլռությանմեջ:

•Մտագրոհըգործընթացէ,
որըմիշտանավարտէևոչամբողջական:Սաընդամենըմեկքայլէպրոբլեմիլուծմանճանապարհին:Մտքերի գեներացիան,
առաջարկվածլուծումներնուգաղափարներըկարողենշատգոհացնողլինել,
բայցիրականառավելություններըերևումեն, երբդրանքվերլուծվում, մշակվումևկիրառվումենգործնականում:

3. Փորձարարականհետազոտություն

3.1-Խմբինկարագիրը

Ես իմ հետազոտական աշխատանքն անցկացրել եմ Գեղարքունիքի մարզի Զոլաքարի թիվ 2 միջնակարգ դպրոցի 6-րդ դասարանում:

Հաշվի առնելով սովորողների տարիքը, ես որոշեցի կիրառել «Մտագրոհ» մեթոդը, որպեսզի մեծանա աշակերտների հետաքրքրությունն ու մոտիվացիան դասապրոցեսներին մասնակցելու՝ այսինքն կարծիքներ հայտնելու, համեմատելու, վերլուծելու, իրենց մտքերն ազատ ու հստակ արտահայտելու, ինքնուրույնություն ձեռք բերելու համար:

Այս դասարանում սովորում են 20 աշակերտ՝ 10 աղջիկ և 10 տղա, որոնք ունեն տարբեր ընդունակություններ:

Հայոց պատմություն առարկան անցնում են շաբաթական 2 ժամ, այն դասացուցակում տեղադրված է 3-րդ ժամին:

Այս դասարանի հիմնական խնդիրները.

•Ճիշտ հաջորդկանությամբ ներկայացնել իրադարձությունների ընթացքը
•Ազատ և անկաշկանդ արտահայտել սովորածը

3.2-Փորձարարականդասեր

3.2.1-Փորձարարականդաս-1

Այսօրվա դասը՝ Տիգրան Մեծի տերությունը՝ Հայկական աշխարհակալության սահմանները (տե՛ս դասապլան 1, էջ՝ 12):

Քանի որ ընտրված է «Մտագրոհ» մեթոդը, աշակերտներին հանձնարարված էր տանը մի քանի անգամ լավ ուսումնասիրել դասը, հետո յուրքանչյուր աշակերտ իր ընկալումների շրջանակներում ներկայացրեց դասը, և իր պատկերացումները հայկական աշխարհակալության Տիգրան Մեծի մասին:Դասը սկսվեց հարցադրումներով, մեծ և բուռն քննարկում տեղի ունեցավ աշակերտների և ուսուցչի միջև: Այն աշակերտները, որոնք նախկինում պասիվ դիրքորոշում ունեին դասի նկատմամբ, նրանք ևս բավականին աշխույժ սկսեցին արտահայտվել,կարծիքներ հայտնել,համեմատել:
Սովորողները բանավոր կերպով պատասխանեցին դասի վերջում տրված հարցերին, քանի որ ըրված մեթոդը «Մտագրոհ»-ն էր, որի համաձայն ոչ ոք սխալ չէ, ուստի ես ոչ մի աշակերի չուղղեցի, միայն պարզաբանող և ուղորդեղ հարցեր տվեցի: Արդյունավետ քննարկման, խմբերի ներկայացրած ճիշտ տեսակետների և ընտրված հաջող մեթոդի շնորհիվ աշակերտների մոտիվացիան բարձրանում էր դասին ակտիվ մասնակցելու, քննարկելու, պատկերացումները արտահայտելու գիտելիքներ ձեռք

բերելու առումով: Ամբողջ դասարանը ներգրավված էր դասապրոցեսին: Վերը նշվածից հետո հարցադրումի միջոցով անցան նոր դասի հաղորդմանը, ծանոթացրեցի նոր դասին, պատմեցի և նորից հանձնարարեցի«Մտագրոհ» մեթոդով տանը պատրաստել նոր թեման:

3.2.2-Փորձարարականդաս-2

Դասն սկսեցի հարց ու պատասխանով՝ անցած թեմայի վերհիշմամբ: Աշակերտները բավականին ակտիվ մասնակցեցին և պատասխանեցին անցած նյութը, որը ինչպես պարզվեց շատ լավ էին յուրացրել:

«Մտագրոհի» մեթոդով ստուգվեց նրանց գիտելիքները անցած թեմայի վերաբերյալ: Այնուհետև օգտագործելով նույն մեթոդն, աշակերտներն սկսեցին տրված նյութը ակտիվ քննարկել, վելուծել, պատմել:

Սովորողներըիրենց պատկերացումների շրջանակներում համեմատականներ անցկացրեցին Տիգրան Մեծի և նրան ժամանակակից արքաների կերպարների միջև: Սովորողները համաեմատականներ անցկացրեցին նաև Տիգրան Մեծի և նրան նախորդած հայոց արքաների միջև, ամեն աշակերտ իր իմացածի ու պատկերացումների շրջանակներում պատմեց իր համակրած արքայի մասին:

Յուրքանչյուր խումբ դասագրքից կարդաց Տիգրան Մեծի գահակալության մասին մի հատված և աշակերտներից յուրքանչյուրը, վերլուծեց իր ունակությունների շրջանակներում:Հաջորդիվ բանավոր կրկնության մեթոդով ուսուցանվեց նոր դասը, որը պետք է կատարեին «Մտագրոհ» մեթոդով:

Վերջում հանձնարարեցի նոր թեմա՝ Հայաստանը Հռոմի դեմ պատերազմի տարիներին:

4. Եզրակացություն

Աշակերտների մոտիվացիան բարձրացնելու համար անցկացվեցին 2 փորձարարական հետազոտական դասեր՝ «Մտագրոհ» մեթոդով, որտեղ պասիվ աշակերտներն իրենց դրսևորեցին բավականին ակտիվ, ամբողջ դասարանը ներգրավվեց դասապրոցեսների լիարժեք կայացմանը, հաղորդվեցին գիտելիքներ, կարծիքներ: Աշակերտները խոստովանեցին, որ իրենց շատ դուր եկավ այս մեթոդը: Նրանք մեծ հետաքրքրությամբ ուսումնասիրեցին տրված թեման, դիտարկեցին կապը պարարվեստի, կերպարվեստի, գրականության, հեքիաթի հետ, ծանոթացան հայ և օտար գահակալների հետ:Այսպիսով, ես եկա այն եզրակացության, որ «Մտագրոհ» մեթոդն օգնեց աշակերտներին ինքնադրսևորվելու, սավորողների իրավունքների ու ազատությունների, պատվի ու արժանապատվության պաշտպանության գործում, և նպաստեց պասսիվ աշակերտների Դասապրոցեսում ներգրավածությանն ու ակտիվացմանը,նրանց հետաքրքրությունների աճին ու գիտելիքների ավելացմանը:

5. Օգտագործածգրականությանցանկ

1.ԲաբանսկիՅու. Կ., ՊոբեղանոսցնԳ. Ա., Աշակերտներիդաստիարակությանըկոմպլեքսային մոտեցում, Երևան, 1987թ.

2.Մանասյան Ն.,«Հանրակրթության արժեքային համակարգը» Մանկավարժություն, N1-2, 7-14 էջ, 2004թ.

3.ՆազարյանԱ., «Մշակույթըևազգայինարժեքներիստեղծումը, պահպանումնուժառանգականությանապահովումը», Հայագիտությունըդպրոցում, N3-4

4.«Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենք,2,10.07.2009թ.

5. Розов Н. С. „Культура, ценности и развитие образования”- М,: Иследовательный центр, 1992,-154с

6. Հավելված

Դասապլան-1

Առարկա	Հայոց պատմություն	Ամսաթիվ	20.05.2022	Կիսամյակ	II	Դասարան	VI
Թեմա	« Տիգրան Մեծի տերությունը՝ Հայկական աշխարհակալության սահմանները Ուսուցանել Հայաստանը Հռոմի դեմ պատերազմի տարիներին						
Օգտագո- ծվող նյութեր	Դասագիրք, գրատախտակ, համակարգիչ						
Դասի նպատակը	Ծանոթացնել ՏիգրանՄեծիգահակալությանտարբերշրջաններիհետ Կարևորել ՏիգրանՄեծի, որպեսմիապետիկերպարը Զևավորել հմտություններ դասից հատվածներ կարդալու, մեկնաբանելու, վերլուծելու Արժևորել հայոց պատմությունը						

Վերջնար- դյունքները	Հաղորդակիցդառնա ազգային պատմությանը Մտապահիկյուրովիմեկնաբանիհայոցպատմությանկարևորէջերը Համեմատի նիակադրիՏիգրանՄեծիևժամանակիայլարքաներիկերպարները Դրսևորվի հետաքրքրություն հայոց պատմության նկատմամբ

Գործողութ յուններ ժամ/տևո- ղություն	Ուսումնական գործունեություն Աշակերտներ
5ր	Դասը սկսվեց հարց ու պատասխանով, աշա- կերտները վերհիշեցին նախորդ դասի թեման

10ր	Աշակերտները «Մտագրոհ» մեթոդովսկսեցինքննարկելտրվածդասը ՏիգրանՄեծինվաճումներնունրա տերության սահմաններըՎերլուծեցին, բնութա-գրեցին,համեմատե-ցին, կարծիքներիայտնեցին: Ծանոթ. հայկական աշխարհակալության պատմությանը	
5ր	Սովորեցիննորթեման,	
10ր	Ներկայացրեցին թեմայի վերաբերյալ իրենց կարծիքները	
15ր	ՀամեմատեցիններթակաերկրներինկատմամբՏիգրանՄեծիվարածքաղաքականությունը	

10ր	Ընթերցեցին նոր դասի տեքստը	

Դասապլան-2

Առարկա	Հայոց պատմություն	Ամսաթիվ	23.05.2022	Կիսամյակ	II	Դասարան	VI
Թեմա	ՀայաստանըՀռոմիդեմպատերազմիտարիներին Ներկայացնելդասը «Մտագրոհ»մեթոդով Ուսուցանել ՄեծՀայքիթագավորությունըԱրտավազդII-իօրոք						
Օգտագո-ծվող նյութեր	Դասագիրք, գրատախտակ, համակարգիչ						
Դասի նպատակը	Ծանոթանալ ՄեծՀայքիԱրտաշեսյանարքաներիհետ Արժևորել նրանց ավանդը հայոցպետականությանկայացմանգործում Համեմատել իրենցժամանակիայլթագավորներիհետ Կարևորել ՏիգրանՄեծիկերարիամբողջականուսումնասիրությունը						
Վերջնար-դյունքները	Տարբերի և ցույց տա հայկական հայկականտարբերարքայատոհմերիառանձնահատկություններն և ընդհանրությունները Հաղորդակցվի ազգայինպատմությանհետ Կատարի ինքնուրույնճիշտ եզրահանգումներովվերլուծություններ						

Գործողություններ /ժամ /տևողություն	Ուսումնական գործունեություն Աշակերտներ	Ուսումնական գործունեություն Ուսուցիչ	Հարցադրումներ	Կիրառվող մեթոդներ
5ր	Դասը սկսվեց հարց ու պատասխանով Աշակերտները վերհիշեցին նախորդ դասի թեման	Ողջունել դասարանին Հարցադրումներ	Ո՞րն էր անցած դասի թեման ՏիգրանՄեծիտերությունը՝Հայկականաշխարհակալությանսահմանները	Հարցադրումների մեթոդ
10ր	Օգտագործելով «Մտագրոհ» մեթոդը աշակերտներն սկսեցին ակտիվ քննարկել, վերլուծել նախապես տանը դիտված և ունկդրած նյութերից Համեմատականներ անցկանցնել անցածի և նորի միջև, բնութագրեցին կերպարները , կարծիքներ հայտնեցին Ծանոթացան ՏիգրանՄեծիմասինօտարերկրյապատմիչներիբնութագրումներին	Խրախուսելնգովեստիխոսքերովբարձրացնելաշակերտներիմոտիվացիան, հետաքրքրու-թյուննուշահազրգռվածությունը Աշակերտներին ներգրավվել դասապրոցեսին Տալ ուղղորդող	Որքա՞նէրՏիգրանՄեծիբանակիթիվը, դրանցից, որքա՞ննէրբունհայկական Քեզ դու՞ր է գալիս	Մտագրոհ

	Նկատեցին որոշ նմանություններևտարբե րություններհայոցերկուա շխարհակալարքաներիԱ րգիշտիԱ-իևՏիգրանՄեծիմիջև	հարցեր	ՏիգրանՄեծինտրված օտարերկրացիներից նախատականները, որքանո՞վենդրանքիր ականըստքեզ	
10ր	Միջառարկայական կապ ստեղծվեց Ընդհանուրպատմության հետ Քննարկեցին, համեմատեցին ՏիգրանՄեծինժամանակ ակիցհռոմեացիղեկավար ներիհետ Բացեցին գրքեր Կարդացին նոր նյութի համապա-տասխան տեքստը Նոր ուսուցանվող դասըսովորեցին Մտագրոհմեթոդով	Հետևել դասին Հետևել աշակերտներին Կատարել ճշտումներ և շտկումներ	Հայոցո՞րարքայինկն մանվեիր Գնահատու՞մ եսՏիգրանՄեծիպետ ականնռազմականք աղաքականությունը	Բանավոր կրկնության մեթոդ
10ր	Պատասխանեցին գրքում գրված հարցերին(հարցեր և առաջադրանքներ բաժնից) Վերջում ամփոփեցին ընդհանուր, գլխավոր թեման	Կատարել ճշտումներ և շտկումներ Հարցադրումներ	Քեզ դուր եկա՞վ թեման Սիրու՞մ եսհայոցպատմությու ն	Հարցու պատասխան մեթոդ